

Anonimizált változat

Fordítás

C-677/21 – 1

C-677/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2021. november 11.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Vredegerecht te Antwerpen (antwerpeni békebíróság, Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. november 8.

Felperes:

Fluvius Antwerpen

Alperes:

MX

**Antwerpen,
második kanton,
Vredegerecht
(békebíróság)**

ÍTÉLET

[omissis]

– a **FLUVIUS ANTWERPEN** megbízott egyesület [omissis] (székhely: [omissis]
Antwerpen, [omissis])

[omissis])

felperes,

– MX [omissis] (lakcím: [omissis] Antwerpen, [omissis])

alperes

Eljárás

[omissis]

[a kérdést előterjesztő bíróság előtti eljárásra vonatkozó információk]

A kereseti kérelem vizsgálata

- 1 A Fluvius Antwerpen elosztórendszer-üzemeltető (a továbbiakban: Fluvius) a 2017. május 7. és 2019. augusztus 7. közötti időszak [omissis] villamosenergia-fogyasztása címén (a hozzáadottérték-adót tartalmazó) 813,41 euró összeg 4,80 euró késedelmi kamattal és a kereset benyújtásától számított perkamattal növelt összegének megfizetése iránt keresetet indított MX ellen.

Ezen összeg kiszámlázására nem került sor, mivel a Fluvius az energiarendelet 5.2.3. cikkének 1. §-a szerinti közszolgáltatási kötelezettsége alapján szállított villamos energiát MX-nek. Ez a rendelkezés előírja, hogy azt a lakossági fogyasztót, akinek az energiaszolgáltatója – például nemfizetés miatt – felmond, és aki nem köt új szerződést egy másik energiaszolgáltatóval, az elosztórendszer-üzemeltető látja el.

Ezen összeg kiszámlázására azért került sor, mivel MX úgy vételezett villamos energiát a [omissis] lakcímén, hogy nem kötött szerződést kereskedelmi energiaszolgáltatóval, és korábban valamely (másik) kereskedelmi energiaszolgáltató nem mondta fel az e címre vonatkozó szerződést, így őt a Fluvius a közszolgáltatási kötelezettség alapján látta el. Más szóval, a számlázásra azután került sor, hogy a Fluvius idővel megállapította ezt a tényleges, szabálytalan vételezést. A szabálytalan vételezés kezdetén és végén leolvasott mérőórák összehasonlítása alapján ezen időszak fogyasztása után 813,41 euró 131,45 euró héát magában foglaló összegű számlát állítottak ki.

A számla kiállításának jogalapjára, azaz a szabálytalan vételezésre tekintettel a békebíró felszólította a Fluviust, hogy nyilatkozzon arról, hogy a kiszámlázott összeget terheli-e héa.

- 2 [omissis] [A Fluvius a következő álláspontot képviseli]:
 - Az energiarendelet 5.5.1. cikkének 5. §-a előírja, hogy a hálózatüzemeltető a tulajdonosnak vagy a felhasználónak a vételezés után számlát állíthat ki, ha arra szolgáltatási szerződés nélkül került sor.
 - Mivel e fogyasztók és az energiát szolgáltató elosztórendszer-üzemeltető közötti kapcsolat szabályozási jellegű volt,

a szabálytalan vételezés nem minősül deliktúális cselekménynek.
[omissis]

- A [belga] héa-törvénykönyv 10. cikkének 2. §-a értelmében a szabálytalan vételezés után héát kell felszámítani. E cikk szerint héaköteles értékesítésről van szó, ha egy termék tulajdonjoga ellentételezés fejében valamely hatóság által vagy nevében elfogadott követelmény, valamint általában törvény, dekrétum, rendelkezés, rendelet vagy közigazgatási aktus alapján száll át.

3

3.1 [omissis] [Hivatkozás a nemzeti ítélkezési gyakorlatra, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság nem tart relevánsnak].

3.2 A kiszámlázott időszakra a Fluvius csatlakozásra vonatkozó szabályai [omissis] vonatkoznak [omissis].

Ezek a csatlakozásra vonatkozó szabályok nem határozzák meg a szabálytalan vételezés esetén felszámított ellentételezés összegét, és még kevésbé azt, hogy az ellentételezés után kell-e héát felszámítani. A [omissis] 7.10. cikk [omissis] a következőképpen rendelkezik:

[omissis] *A szabálytalan energiavételezés és a helyzet rendezéséért járó ellentételezés*

Mind a nyilvántartott, mind az esetlegesen szabálytalan vételezés miatt nem nyilvántartott fogyasztás után az elosztórendszer-üzemeltető számlát állít ki.
[omissis]

- 4 2018. május 1-jét megelőzően nem volt olyan jogszabály, amely kifejezetten szabályozta volna, hogy a szabálytalanul energiát vételező személy által fizetendő ellentételezés után kell-e héát felszámítani, vagy sem. 2018. május 1-je óta, az energiadekrétum és -rendelet módosítását követően állnak rendelkezésre erre vonatkozó szabályok.

A szabálytalan vételezést és az azért járó ellentételezést jelenleg az energiadekrétum 5.1.2. cikkével és az energiarendelet 4.1.2. cikkével összefüggésben értelmezett 1.1.3. cikk 40° /1. pontja szabályozza.

Az energiadekrétum 1.1.3. cikkének 40° /1. pontja az energiacsalás fogalmát úgy határozza meg, mint *valamely személy által elkövetett olyan jogellenes cselekmény, akár aktív, akár passzív, amely jogosulatlan előny megszerzésével jár együtt.* A békebíró úgy véli, hogy a villamos energiának kereskedelmi szerződés megkötése és az elosztórendszer-üzemeltetőnek való bejelentés nélkül a hálózathoz való vételezése *jogellenes aktív vagy passzív cselekménynek* tekinthető, *amely jogosulatlan előny megszerzésével jár együtt.*

3

Az energiadekrétum 5.1.2. cikke rögzíti továbbá, hogy az 1.1.3. cikk 40° /1. a), b), c), d) és g) pontjában említett energiacsatlás következményeinek megszüntetése érdekében a hálózatüzemeltetőnél felmerült költségeket, az előző bekezdésben említett kikapcsolás, a csatlakozás vagy mérőberendezés rendezésének, a visszakapcsolás, a jogalap nélküli gazdagodás költségei és a kamatok az érintett rendszerhasználót terhelik. Ezen túlmenően a hálózatüzemeltető vagy annak megbízottja a fent említett költségeket, valamint a jogalap nélküli gazdagodást és kamatokat közvetlenül a rendszerhasználóval szemben érvényesítheti.

Az energiarendelet 4.1.2. cikkének 1. §-a előírja, hogy hogyan kell kiszámítani a jogalap nélküli gazdagodást, és mely tételek képezik a jogalap nélküli gazdagodás részét. A jogalap nélküli gazdagodás tehát többek között a szállított energia elkerült költségeit foglalja magában (az energiarendelet 4.1.2. cikke 1. §-a harmadik bekezdésének 4. pontja).

Az energiarendelet 4.1.2. cikkének 3. §-a továbbá előírja, hogy a jogalap nélküli gazdagodás után felszámított ellentételezést pontosan meghatározott módon kell megállapítani, és annak tartalmaznia kell az adókat, az illetékeket és a héát.

- 5 A békebíró azonban felteszi a kérdést, hogy a héakivetést előíró rendelkezés nem sérti-e a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvet (a továbbiakban: héairányelv).

Ezt követően a békebíróban az a kérdés merül fel, hogy a héairányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja, valamint 14. cikkének (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) pontja lehetővé teszi-e a jogellenes energiavételezésért járó ellentételezés után a héa kivetését.

A 2. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint egy tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy vagy szervezet által ellenszolgáltatás fejében teljesített termékértékesítés hozzáadottértékadó-köteles. A 14. cikk (1) bekezdése értelmében a „termékértékesítés” a birtokba vehető dolog feletti tulajdonosként való rendelkezés jogának átengedését jelenti. Termékértékesítésnek minősül továbbá a következő: termékre vonatkozó tulajdon átruházása hatóság által vagy nevében vagy törvény értelmében történő kisajátítás útján, ellenérték fejében (a héairányelv 14. cikke (2) bekezdésének a) pontja)

Levonható-e ezekből a rendelkezésekből, hogy a szabálytalanul vételezett energia a következőknek minősül:

- értékesítés, vagyis birtokba vehető dolog átengedése, amely tulajdonosként való rendelkezésre jogosít fel (a héairányelv 14. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja),
- vagy tulajdon átruházása hatóság által vagy nevében vagy törvény értelmében (a héairányelv 14. cikke (2) bekezdésének a) pontja)?

A békebíró ezt követően azt kérdezi, hogy a héairányelv 9. cikkének (1) bekezdése és 13. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi-e, hogy a Fluvius mint közjog által szabályozott szerv a szabálytalan energiavételezésért járó ellentételezés után héát számítson fel, és következésképpen, hogy e jogellenes energiavételezés tekintetében héaköteles legyen.

A héairányelv 9. cikkének (1) bekezdése meghatározza, hogy ki minősül héaalany, vagyis héaalany az, aki bármely gazdasági tevékenységet önállóan végez, tekintet nélkül annak eredményére. „Gazdasági tevékenységnek” minősül különösen a materiális vagy immateriális javak tartós bevétel elérése érdekében történő hasznosítása.

A héairányelv 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerint a közjogi szervezetek – köztük a közjog által szabályozott szervek – nem minősülnek adóalanyoknak az olyan tevékenységek, illetve ügyletek vonatkozásában, amelyeket hatóságként folytatnak, még akkor sem, ha e tevékenységekkel, illetve ügyletekkel összefüggésben adókat, díjakat, illetékeket, járulékokat vagy egyéb közterheket szednek be. E rendelkezés harmadik albekezdése pontosít annyiban, amennyiben megállapítja, hogy a közjog által szabályozott szervek minden esetben adóalanyoknak minősülnek az I. mellékletben meghatározott tevékenységeket illetően, amennyiben e tevékenységek mértéke nem elhanyagolható. A gáz- és villamosenergia-értékesítés e rendelkezés hatálya alá tartozik.

Levezethető-e ezekből a rendelkezésekből, hogy amennyiben a Fluvius a szabálytalanul vételezett energia fejében ellentételezésre jogosult, a héairányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében adóalanyoknak kell tekinteni, mivel a szabálytalanul vételezett energia materiális javak tartós bevétel elérése érdekében történő hasznosításának következménye?

Amennyiben pedig ez a helyzet, úgy kell-e értelmezni a héairányelv 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdését, hogy a Fluvius hatóságnak minősül, és ha igen, levezethető-e az irányelv 13. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdéséből, hogy a Fluvius szabálytalan energiavételezéssel kapcsolatos gazdasági tevékenységének mértéke annyira jelentős, hogy a Fluvius e vételezéssel kapcsolatban héaalanyoknak minősül?

6 [...] [omissis]

[omissis][a bíróság határozata]

Végzés

[omissis] [A jogellenesen vételezett energiáért járó ellentételezés fizetésének elrendelése]

a Fluvius Antwerp megbízott egyesület által felszámított héa kérdésében való határozathozatalt megelőzően pedig a békebíró az Európai Unió Bírósága elé

előzetes döntéshozatalra előterjesztett alábbi kérdések megválaszolása érdekében a jelen ügyet az Európai Unió Bírósága elé utalja:

Úgy kell-e értelmezni a 2006/112/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikke (1) bekezdésének a) pontját, hogy az energia szabálytalan vételezése termékértékesítésnek, vagyis olyan birtokba vehető dolog átengedésének minősül, amely tulajdonosként való rendelkezésre jogosít fel?

Az e kérdésre adott nemleges válasz esetén: Úgy kell-e értelmezni a 2006/112/EK irányelv 14. cikke (2) bekezdésének a) pontját, hogy az energia szabálytalan vételezése termékértékesítésnek minősül, vagyis az termékre vonatkozó tulajdon átruházása hatóság által vagy nevében vagy törvény értelmében történő kisajátítás útján, ellentételezés fejében?

Úgy kell-e értelmezni a 2006/112/EK irányelv 9. cikkének (1) bekezdését, hogy amennyiben a Fluvius Antwerpen a szabálytalanul vételezett energia után ellentételezésre jogosult, akkor adóalanynak kell tekinteni, mivel a szabálytalan vételezés a Fluvius Antwerpen „gazdasági tevékenységének”, vagyis materiális javak tartós bevétel elérése érdekében történő hasznosításának a következménye?

Amennyiben a 2006/112/EK irányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az energia szabálytalan vételezése gazdasági tevékenységnek minősül, úgy kell-e értelmezni a 2006/112/EK irányelv 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdését, hogy a Fluvius Antwerpen hatóságnak minősül, és ha igen, úgy kell-e értelmezni a 13. cikk (1) bekezdésének első albekezdését, hogy az energia szabálytalan vételezése a Fluvius Antwerpen olyan tevékenységének eredménye, amelynek mértéke nem elhanyagolható?

[omissis] [Záró rendelkezések]